

Bácsmegeyei Függetlenség

A BÁCŠBODROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár: Egész évre 10 kor., negyedévre 3 kor.
Tanítók részére: Egész évre 8 kor., félévre 4 korona.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap tulajdonos „Bácsmegeyei Függetlenségi és
48-as Párt” megbízásáról:
FALCIONE LAJOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz.
Közlemények és előfizetések ide küldendők.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Megyei tisztviselők fizetése.

Zombor, 1911. február 1.

Véletlenül egy titkosnak, vagy legalább bizalmasnak szánt irat jutott a kezünkbe, amelyben Bácsbodrog vármegyei tisztviselői arra kéri a vármegyei országgyűlési képviselőket, hogy járjanak közbe a kormánynál a vármegyei tisztviselők fizetésrendezése érdekében.

Ami a dolog érdemi részét illeti, konstatáljuk, hogy a tisztelt uraknak semmi okuk sem volt a titkolódzásra, mert azt még mi, ellenzékiek is lojálisan elismerjük, hogy a vármegyei tisztviselőknek teljes joguk és komoly okuk van a panaszra és indignációra a miatt a mostoha, szűkkeblű és méltatlan bánásmód miatt, amelyet velük szemben a kormány tanúsít azzal, hogy javadalmas tekintetében hátrább helyezi őket, mint a hasonló állású állami tisztviselőket és még annyi támogatást sem nyújt nekik, amennyit a városi tisztviselőknek megadott; s teszi ezt a kormány a nincsetlenségre, az állam szorult pénzügyi helyzetére való hivatkozással akkor, amikor Ausztria és a közösügyes moloch számára pazar kézzel, szinte örületes könnyelműséggel szórja a száz milliókat.

Hogy mégis suttyomban, titkolódzva panaszkodnak és kéri a támogatást a tisztelt vármegyei urak, annak csak kétféle magyarázatát látjuk. Az egyik talán az, hogy szégyenlik azt a csúszómászó, szervilis hangot, amelyen sérelmüket előadják; szégyenlik, hogy még itt is mélyen megalázkodniak az ő bálványképük, Tisza István gróf előtt s amidőn fölpanaszolják a kormány mostohaságát, ugyanakkor alázatosan megcsókolják azt a kezet, amely fűgét mutatott nekik. Avagy azért titkolóznak az urak, mivel átallják bevallani a nagy közönség előtt, hogy a képviselő választásoknál olyan kormány szolgálatába szegődtek, amely az ország keserves filléreit idegen istenek oltárán áldozza fel s lelkiismeretlenül elvonja a legszükségesebbeket is a jogos belügyi igényektől?

Vagy attól félnek talán, hogy ha följajdulásukkal a nyilvánosság fóruma

elé lépnének, magukra vonnák a kormány neheztelését és megharagítanak az ő külön házi istenüket, a mindenható Vojnits István bárót? Aligha ilyenformán nincs a dolog, mert a memorandum szinte naiv félenkséggel hangsúlyozza, hogy nem akarnak ők tüntetni, sem a kormányt a parlament előtt bepanaszolni, hanem egész alázatosan csak jóakarókat és közbenjárókat keresnek.

Akármiképp áll a dolog, annyi bizonyos, hogy bármilyen jogos legyen is a tisztelt urak panaszja és kívánsága, a közönség részvételére és támogatására nem tarthatnak igényt, mert mellőzésüket és háttérbe szorításukat nem tekinteljük másnak, mint a Nemezis megnyilatkozásának és megérdemelt büntetésnek azért a hazafiatlan viselkedésért, melyet a mostani rendszer szolgálatában az ország kiszámíthatatlan kárára és a nemzeti jogok kimondhatatlan sérelmére elkövettek.

Ha kárt okoztak hazájuknak és nemzetüknek, akkor viseljék megadással azt a kárt is, amely az általuk istápolat hatalom részéről érte őket.

Egyetlen módja lenne annak, hogy a közönség támogatását biztosítsák maguknak s ez az lenne, ha nyíltan, férfiasan és töredelmesen megbánnák és beismernék hibájukat s fölmondanák a barátságot annak a kormánynak, amely — mint a sorok között maguk is beismerik — nemcsak az országot, hanem őket, a hivatalos korteseket is becsapta.

Forduljanak tehát férfiasan szembe a nemzetietlen kormánnyal; akkor megnyerhetik maguknak a közvéleményt. Mert „megtérő bűnösnek nincs pokolban helye.”

Politika.

Hamis tanúk a választási ügyben.

„Hamis tanúbizonyítást ne tégy” — mondja az isteni parancsolat. A büntető törvény pedig azt mondja, hogy aki hamis tanúbizonyítást és hamis esküt tesz, azt lakat alá kell tenni. Az emberek könnyűvérsége és lelkiismeretlensége többnyire túlteszti magát az isteni törvényen; de az emberi igazságszolgáltatás sujtóló keze sokszor utólrá a bűnösöket.

Úgy látszik, a bácsalmási hírhedt képviselőválasztás, — amelyben, mint lapunk múlt számában jelentettük, az imént fejezték be a

vizsgálatot — egész csomó hamis tanut sodor a büntető bíróság sorompói elé.

Értesülésünk szerint ugyanis a vizsgálat során kihallgatott tanuk közül többen hamis vallomást tettek, amennyiben részint letagadták vagy eltussolni és szépítgetni iparkodtak a megtörtént gazságokat, részint az szimulálták, hogy nem emlékeznek a dologra; bizonyára azért, hogy a saját gyöngeségüket, botlásukat és eltévelyedésüket elsimítsák, vagy hogy a kormánypárt számára a bűnös úton szerzett mandátum megtartását biztosítsák.

Hirmann Ferenc dr. azonban az ilyen vallomások hamis és rosszhiszemű voltáról egész csomó súlyos adattal és bizonyítékkal rendelkezik s ezek alapján megteszi a bűnvádi följelentést a hamis tanuk ellen, nemcsak azért, hogy a megsértett jogrendnek elégtételt szerezzen, hanem azért is, hogy a jövőre nézve elrettentő példákat statuáljon.

Részünkről a legteljesebb mértékben helyeseljük Hirmann Ferenc dr. eljárását, mert Magyarországon éppen azért úzik olyan szemérmelen vakmerőséggel a választási visszaélések, mert azok rendszerint megtorlatlanul maradnak és a politikai perekben éppen azért teszik az emberek olyan könnyen a hamis tanuvallomásokat, mivel a bukott párt többnyire rezignációval viseli a kudarcot és nem vesz magának fáradságot arra, hogy erős kézzel és kérélhetetlen szigorral üldözőbe vegye azokat a bűnösöket, akik nemcsak a választásnál adják el magukat, hanem azután is hamis tanuságtétellel akadályozzák a választási visszaélések kiderítését és megtorlását.

Nálunk itt Zomborban most éppen nagyon aktuális kérdés ez, mert — amint lapunk múlt számában megírtuk — febr. 7-én megkezdődik a zombori választás ügyében elrendelt vizsgálat és az előjelekből máris egészen biztosra vesszük, hogy itt is egész csomó hamis vallomás és eltusolási kísérlet fog felmerülni. A legkomolyabban figyelmeztetjük azonban mindazokat, akiket illet, hogy a zombori függetlenségi párt vezetősége sem fogja összetett kézzel nézni ezeket az üzelmeket, hanem éber szemmel és a legszorgosabb utánjárással le fogja leplezni a hamis tanukat és gondoskodni fog arról, hogy a büntető igazságszolgáltatás elé állítsa őket.

Jó lesz erre gondolni azoknak, akiknek netán eltusolási szándék vagy egyéb turpisság motoszkál a fejükben.

Ismét veszélyben egy kormánypárti mandátum.

Szombaton hirdette ki kir. Kuria a Vojnich Sándor szabadkai korm. párti képviselő mandátuma ellen beadott petíció felett tartott tárgyalás eredményét. Elrendelte a petícióban foglaltakra a bizonyítást s a bizonyítás felvételével a szegedi kir. ítélőtáblát bírta meg. A bizonyítást ígérekkel való korteskedés, továbbá etetés-itatás vádjára rendelték el. Mint halljuk, ezeknek a vádaknak igazolása nem

lesz nehéz munka s így valószínű, hogy a szabaddkai I. kerületben még az idén új választás lesz.

A külügyi expozé. *Aerenthal* gróf külügyminiszter a osztrák delegáció január 30-iki ülésében mondotta el külügyi expozéját, amelyből megtudtuk, hogy egész Európában dühöng a béke s a népeknek, országoknak, fejedelmeknek és kormányoknak eszük ágában sincs háborús gondolatokkal foglalkozni; „az összes nagyhatalmak — ugymond a külügyminiszter — belügyi feladatokkal vannak elfoglalva és arra törekednek, hogy kölcsönös viszonyaikat bizalomteljesebbé tegyék.“

Közönséges polgári észszel ebből azt a következtetést kellene levonni, hogyha ilyen derűs a külpolitikai égboltozat, akkor az őrlt fegyverkezésben talán egy kis szünetet vagy legalább mérsékelt tempót kellene tartani. A mi dicsőségesen uralkodó földi gondviselésünk azonban a maga csodálatosan kacskaringós észjárásával azt a furcsa következtetést vonja le a nagy békejelenségekből, hogy most már itt az ideje, hogy soha nem tapasztalt óriási követelésekkel álljon elő a hadvezetőség s pénz-és véradó címén pokoli kegyetlenséggel nyúzza le rólunk az utolsó bőrt. — Uram teremtem, ugyan mit művelnének ezek az emberek, ha valami háborús föllegek mutatkoznának a szemhatáron?

Ennél az őrltségnél már csak a népek őrltsége nagyobb, amely bambán túri, hogy a tisztelt generális urak élve boncolnak fel bennünket, szerencsétlen adófizetőket.

Justh Gyula beszéde. A képviselőházban kedden mondotta el *Justh Gyula*, az orsz. függetlenségi és 48-as párt vezére, nagy érdeklődéssel várt beszédét a bank ügyében. Justh főleg annak a bebizonyítására fektette a súlyt, hogy a kormány és pártja megszegte a készfizetések dolgában vallott programját, minek következtében vagy le kellett volna mondania, vagy újból megkérdezní a nemzetet. Ezt kívánta volna a politikai tisztesség.

A kormánypart rakoncátlanokodással próbálta *Justh* beszédének nagy hatását ellensúlyozni, azonban a tömör sorokban felvonult függetlenségi párt erélyesen visszaverte a támadásokat.

Tisza Istvánt is keményen megleckéztette *Justh* s hogy a kritika alapos volt és elevenre talált, bizonyítja az, hogy Tisza nem tudott rá rögtön válaszolni, hanem bejelentette, hogy a feleletet pár nap múlva adja meg.

Justh Gyula beszéde végén határozati javaslatot terjesztett elő, amelyben kimondani kéri, hogy a saját programját megszegő kormány iránt a Haz bizalmatlansággal viseltetik.

Ugron Gábor kerülete. Szilágysomlyóról jelentik: Vasárnap huszonhárom választó értekezletet tartott, amelyen *Barabás* Bélát jelölték az Ugron Gábor halálával megüresedett mandátumra. Barabással szemben Keller Samu dr. szilágysomlyói ügyvéd és lapszerkesztő lép föl a *Justh Gyula* elnökléte alatt álló függetlenségi és 48-as anyapárt programjával. A függetlenségi központ még nem foglalt állást a jelölés kérdésében s maguk a szilágysomlyóiak sem határoztak véglegesen, s így nem lehetetlen, hogy az eddigi jelölések mellőzésével a függetlenségi párt kitűnőségei közül más lesz a szilágysomlyói jelölt.

A vármegyék nem akarnak tüntetni az ellenzék ellen. Mint Budapesti tudósítónk írja, a kormány a bankvita hínárjából a törvényhatóságok segítségével szeretne kiszabadulni. Evégből a miniszterelnök maga elé citálta és

főszólította a főispánokat, hogy törvényhatóságaikat lovagolják bele valami tiltakozás-félébe a bankvita ellen. A főispánok legnagyobb része azonban kereken megmondotta, hogy ha nem sikerül az ellenzék vitájára az obstrukció jellegét rányomni, akkor a megyéket semmiféle tiltakozásra rábírní nem lehet, annál kevésbbé, mivel alig egy esztendeje annak, hogy a vármegyék kilencven százaléka az önálló bankot követelte. Az ellenzék vitájára pedig, mely kezdettől fogva magas színvonalon mozog, abszolúte nem lehet ráfogni, hogy az nem vita, hanem obstrukció. Ilyenformán a kormány jezett kívánsága dugába dőlt.

Arról ugyan nem állhatunk jót, hogy Bácsbodrog vármegye Vojnits báró ő szent felségének prancsára be nem hódol és meg nem teszi ezt a szolgálatot is a kormánynak, de szerencsére kevés ilyen mameluk vármegye van, mint a mienk és így nem tarthatunk attól, hogy a magyar alkotmány ősi védbástyái morális szegénységi bizonyítványt állítanak ki magukról.

Előfizetési felhívás!

1911. évi január hó elsejével lapunkra új előfizetést nyitottunk.

A mikor közönségünket egy küzdelmes politikai esztendő leforgása után, egy új évnek küszöbénél, új előfizetésre hívjuk fel, ezt azon tudatban tehetjük, hogy újult erővel megyünk az új esztendőben is azon reánk váró küzdelembe, mely elől egy ellenzéki sajtónak kitérnie nem lehet.

Erős bizodalommal lépünk egy magasabb évfolyamba, azon kedvező fordulat miatt, hogy lapunk a zombori függetlenségi párt tulajdonából a Bácsbodrog vármegyei függetlenségi párt tulajdonába ment át s így a vármegyei ellenzéknek központi szócsove lesz.

Bizodalomunk fokozására szolgál azon körülmény is, hogy lapunk szerkesztése egy hivatásos újságíró szakaratott tollára bízott.

De legfőbb bizodalomunk mégis a függetlenségi eszme erejében van. Mert jöhetett bár piszkos víznek áradata, mely kiölni akarta a hazafiúi lelkesedés szent tüzet, visszamaradt a szikra, melyet új lángra szítani hivatása lapunknak.

Jól tudjuk azt, hogy a függetlenségi eszme ápolása, a radikális szabadelvűség elveinek szolgálása, a választójogi reform sürgetésében megnyilvánuló demokratizmus, a kormány, a hatóságok és ezek szolgálatában álló egyes emberek előtt kellemetlen hatást keltenek s a fájó igazság bármily concilians hangon szólal is meg, a személyeskedés vádját, a sajtóper emlegetését idézi fel, de mi a magunk úján megyünk és függetlenül küzdünk a megállás nélkül való haladásért és az igazságért.

S ezen most talán még csupán ideálisnak tetsző, de a jövőben gyakorlatinak bizonyuló munkánkban nem akaszt meg bennünket semmi hatalom.

A politikai irányú tevékenységünk mellett, áthatva attól a nemes feladattól, mely a magyar sajtóra hárul, kulturmissziót is akarunk teljesíteni, legfőbb gondoskodásunk tárgyát képezvén lapunk irodalmi nivójának megőrzése.

Ezekhez a nemes célokhoz kérjük az olvasó közönség támogatását!

Lapunk előfizetési ára:

Egész évre — — — — 10 korona.
Félévre — — — — 5 korona.
Negyedévre — — — — 3 korona.

A „Bácsmezei Függetlenség“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

HIREK.

Pártelnökünk névnapja. Mérő Ignácnak, a zombori függetlenségi és 48-as pártkör köztisztületben álló elnökének szerdán volt a nevenapja. Ebből az alkalomból pártunk tagjai közül sokan keresték föl jókívánataikkal az érdemes férfiú házat, ahol magyaros vendégszeretetben részesültek. Az elhangzott számos jókívánsághoz a magunk részéről is igaz szívvel csatlakozunk.

Szabadka a pénzügyigazgatóságért.

Nem ujság előttünk, hogy a szomszéd Szabadka sok tekintetben rivalizál velünk és számos olyan intézményünket szeretne tölünk elcsempészni, amely intézmények városi jellegünk fentartásának és további fejlődésünknek elengedhetetlen kellékeit képezik. Ilyen egyebek között a pénzügyigazgatóság, amelynek áttelepítése érdekében részint nyilvánosan, részint suba alatt már több kísérletet tett tisztelt szomszédunk; e törekvése azonban eddig mindig sikertelen maradt. De ez a leányzó se meg nem halt, se nem aluszik, sőt ismét mozog, mert — amint halljuk — megint bolygatja ezt a sokat hánytorgatott kérdést Imminens veszélyt egyelőre nem látunk ugyan a mozgolódásban, mert a pénzügyi kormány most a szó szoros értelmében tehetetlen arra, hogy ilyen nagy költsékezéssel járó változást keresztül vihessen. Am azért nem árt nyitott szemmel vigyázni; és mi ezennel kötelességszerűleg figyelmeztetjük a város vezetőségét, hogy ne ignorálja a vetélytárs törekvését, hanem állandóan őrködjék veszélyeztetett érdekeink fölött. Mindenesetre jobban teszi például a polgármester úr, ha politikai machinációk helyett az ilyen közérdekű dolgokra fordítja figyelmét, erejét és energiáját.

Közgyűlés. A „Zombori Általános Ipartestület“ folyó évi február hó 12-én (vasárnap) d. u. 2 órakor székházában rendes évi közgyűlést tartja.

Tanítók összejövetele. Amint már múlt héten jeleztük, a zombori ösztanítóóság baráti estélye február 4-én (szombaton) lesz megtartva, amelyen ezúttal a megyei tanítók is résztvesznek. Ezen kellemesnek ígérkező szórakoztatató összejövetelen tanügybarátokat is igen szívesen látnak tanítóink.

Athelyezések a vármegyén. Bajsai Vojnits István főispán Pávlovits Fedor tb. főszolgabíró az apatini járási főszolgabírótságtól a szabalyai járási főszolgabírótsághoz és Schick Ernő palánkai járási szolgabíró az apatini járási főszolgabírótsághoz áthelyezte. Áthelyezte továbbá Szabó Orest újvidéki írnokot a zentai és Hiltl Sándor zentai járási írnokot a bácsalmási főszolgabírótsághoz.

Tiszteletbeli ügyész. Bajsai Vojnits István főispán dr. Csillag Károly zsabylai ügyvédet tb. vármegyei ügyészszé kinevezte.

Zombor népeisége. Az imént lefolyt népszámlálás adatai a részletekben még ismeretlenek ugyan, de a főtételekre, a lélekszámra nézve már ismerjük az eredményt. És mély sajnálattal konstatáljuk, hogy ez az eredmény a legnagyobb mértékben elszomorító és megdöbbentő. — Zombor város lakosságának száma ugyanis ma mindössze 29,609; míg az 1900-iki népszámlálás alkalmával 29,526 volt. Tíz év alatt tehát mindössze 83 lélek az egész szaporulat. Valami nagy és örvendetes szaporodást bizonyára nem vártunk, de mégis keserű a csalódás, mert ilyen visszariasztó eredményre, amit bátran nevezhetünk ijesztő hanyatlásnak — még sem voltunk elkészülve. Megdöbbenéssel állunk ez eredmény előtt és ámulva kutatjuk az okokat, amelyek a fejlődés ezen stagnálását előidézték. Lesz még alkalmunk visszatérni e sokoldalú kérdés taglalására; most sebtében csak annyit állapítunk meg, hogy a helyi viszonyok mostohaságában és ziláltságában találhatjuk meg az okot; ez a ziláltság pedig elsősorban azoknak a bűne, akik közéletünk és társadalmunk élén városunk sorsának intézését hivatásszerűleg a kezükben tartják. A felclósség mindenek fölött őket terés mi a felelősséget a fejükre is fogjuk olvasni.

A Zombori Sajtóiroda rendes esti összejövetelei — mint illetékes helyről közlik velünk — minden pénteken este 9 órakor az Elite kávéházban tartatnak.

Népszámlálási eredmények. Ujvidék város lakossága 34.539 lélek; 1900-ban 29.296 volt; a szaporodás tehát 5243. Ez az eredmény azt bizonyítja, hogy Ujvidék a Bácska legszelbben fejlődő városa. Óbecse lakossága a 10 év előtti 18.943 lélekkel szemben 20.326. Ujverbász lélekszáma 7985, Óverbász pedig 5015 lélek.

A zentai függetlenségi pártok egyesülése. Zentai tudósítók írja: A Bartha Miklós halála óta ketté szakadt függetlenségi párt a múlt év december 29-én és 30-án megejtett tisztújítás alkalmából kimondotta, hogy egyesülnek, és így közös erővel veszik fel a küzdelmet a munkapárttal szemben. Elhatározták egyszersmind, hogy úgy az országos politikai, mint a városi ügyekben egyöntetűen fognak eljárni. Január 22-én nagygyűlést tartottak, amely az egyesülést végképp kimondotta, és a tisztújítást már közösen tartották meg. A közgyűlés ezrekre menő közönség részvétele mellett folyt le a város háza közgyűlési termében. A gyűlés korelnöke, Tóth Antal, leikes szavakkal méltatta a nagy eseményt és felhívta a nagygyűlést a tisztikar megválasztására. A tisztikar a következőképpen alakult meg: Diszelnökké dr. Lovász Andor, volt orsz. képviselőt választották, elnökké Orbán Károly főgimnáziumi tanárt, társelnök dr. Fülöp Adorján főgimnáziumi tanár, ügyvezető alelnök Mester Andor lett. Tóth Antal, Kikircs János, Rudics Ignác és Surányi György alelnökökké választották. Jegyzők: dr. Szécsényi István és Dudás György, háznagyok: Nagyabonyi András és Kecskeméti István. Pénztárnokok: Berta Pál és Boros Major András. Könyvtárnok: Máté János. Választottak ezután 150 tagú választmányt. A tagok száma meghaladja a 800-at.

A Vojnits-jutalmat nem adják ki. A Magyar Tudományos Akadémia hétfőn összes ülést tartott, amelyen Heinrich Gusztáv főtitkár előterjesztette jelentését a Vojnits-jutalomról,

amellyel esztendőnként a megelőző évben színre került és legnagyobb sikert aratott, amellyel abszolút irodalmi értékű színdarabokat jutalmazza meg az Akadémia. A bíráló-bizottság egyetlenegy színdarabot sem talált méltónak a jutalomra s ebbeli véleményéhez hozzájárult az összes ülés is.

Áldetektivek a szabadkai vonaton. Szabadkáról írják: A Zimonyról kedden éjjel 11 órakor érkezett vonat egy utasát az éjjeli órákban letartóztatta a szabadkai rendőrség. Gyelmis Lukácsnak hívják, a szabadkai 3. kerület Jenő utcájának 872. száma alatt lakik és Topolyán szállt föl a vonatra, ahol detektívnek adta ki magát és igazolásra szólította fel az utasokat. Ezek közt volt Walter Vilmos, határszéli titkos rendőr és rajtacsipte Gyelmist, aki egy pillanattal azelőtt, hogy a somogyi vonat a szabadkai állomásra ért, leugrott a vasúti kocsiából. Egy társa is volt, aki azonban végleg eltűnt. Walter Gyelmis után vetette magát, akit előállított. Gyelmist igazolása után szabadlábra helyezték. Társa után kutatni fognak; nem lehetetlen, hogy áldetektivekként visszaéléseket követtek el.

Katonazene. A szabadkai 86-ik gyalogezred zenekara Csernoch karmester vezetésével az „Elite-kávéház” termében ma, csütörtök este 8 órakor nagy hangversenyt rendez. — Belépti díj személyenként 60 fillér.

Agyongázolt öngyilkos. Óbecséről írja tudósítók: A Zentáról Óbecsére haladó személyvonat szombaton este Péterréve közelében egyszerre megállt. Az utasok izgatottan ugráltak ki a kocsiokból s kíváncsian kérdezték egymástól, mi történt. A következő pillanatban mindenki a mozdonyhoz sietett, hol aztán megtalálták a választ. A mozdony hátsó kereke alatt egy 14—16 évesnek látszó fiú véres holtteste feküdt. A holttestemet irtózatossal eltorzították a szárnyaskerekek: a fejét, azt végképen lemetszték a törzséről, azonfelül a mellkast is bezúrták. A hullát bevitték Óbecsére a hullaházba. A csendőrség nyomozása megállapította, hogy az öngyilkos Richter János óbecsei fiú. Hogy miért vált meg a fiú az életétől, erre vonatkozólag eddig nincs válasz. A vonat vezetője azt vallotta, hogy ő az esti szürkületben csak akkor vette észre a sineken fekvő gyermeket, mikor már csak 20 méternyire lehetett a vonattól. Hirtelen ellengőzt adott, de már késő volt: a mozdony kerekei még átmentek rajta.

Levél a szerkesztőhöz.

Igen tisztelt Szerkesztő úr!

Meg kell becsülnünk azt, ki nem sajnálja egész életében a hazát és kulturát szolgálni. Ilyen dicsérendő férfiú Vértesi Károly a jónévű író, ügyvéd és számos nemes célt szolgáló bizottságnak érdemes elnöke, vezere.

Országos ünnepség, társas összejövetel vagy bármily kicsiny alkalom mutatkozott, a nagy eszmék érdekében Vértesi Károly mindig ragyogtatta fényes tehetségét, ékes nyelvét, mint szónok s kitűnő tolla révén, mint író. Fáradhatatlan tevékenységeiből s szívből eredő beszédeiből meg vagyok győződve arról is, hogyha egyszer bajban állana szép hazánk, — kora előrehaladottságának ellenére — ő első volna azok között, kik fegyverrel készek megvédeni hazájukat.

Ezeknél fogva most, midőn Vértesi Károly 40 éves írói jubileumát érte meg, igen tisztelt szerkesztő úr engedje meg, hogy nagyrabecsült lapjában — melynek talán szintén munkása — nyíltan mondjam el röviden több még élő 1848/49-iki szabadságharc felejthetetlen emlékű katonájának és néhány fővárosi jeles, hazafias író, művész jókívánatait az enyémmel egyetemben.

Idáig kifejezett meleg hazaszeretetével, Vértesi Károlynak rendkívül előnyösen ismert

írói készsége maradjon hivatása gyakorlásában még igen soká s legyen olyan barátja a dicső emlékű 1848/49-iki magyar honvédeknek, mint eddig volt. Áldja meg az Isten őt duzzadó erővel, egészséggel, hogy boldogságban ne csak városa, a híres Zombor közönségének, hanem Budapest fővárosunknak számos és előkelő íróinak, művészeinek és hallhatatlan emlékű szabadságharcosainak örömeire továbbra is az emberi kor legvégső határáig munkálkodjék. Budapest, 1911. január 31-én.

A mélyen tisztelt szerkesztő úrnak szíves-ségét előre is köszönve, maradtam

igaz híve:

Galambos András,

kir. akad. festőművész, az 1848/49-es Honvédegyetlek Orsz. Egyesülete igazgató választmányának aljegyzője.

Készséggel közöltük ezt a lelkes cikket s az abban foglalt jókívánatokhoz a magunk részéről is őszinte szívvel csatlakozunk. (Szerk.)

A szédelő kiállítások és azok képviselői ellen.*)

Az Országos Magyar Kiállítási Központ körlevelet intézett a hazai ipari, kereskedelmi és gazdasági egyesületekhez, melyben állást foglal a szédelő kiállítások és azok képviselői ellen. E közérdekű tájékoztató lényege a következő:

Az utóbbi időben számos panasz érkezett hozzánk a külföldi kiállítási ügynökök ellen, akik ismeretlen jellegű és célú külföldi kiállítások számára kiállítókat gyűjtenek és a tájékoztatlan termelőket, főleg iparosokat és gazdákat, akik jóhiszeműleg engednek a csábításoknak, lépére is vezetnek, az áldozatoktól meg-sarcolják és ennek ellenében teljese téktelen diplomákat és érmekeket küldenek nekik.

Az érintett ügynökök eljárása igen ravasz és elővigyázó. Mindig oly városból rajzanak ki, amelyben tényleg vannak komolyabb kiállítások. Harmadéve London, tavaly Brüsszel, a leg-többször Páris a kiindulási pontjuk, de az idén már Turin és Róma számára is dolgoznak, ahol tudvalevőleg nagy nemzetközi kiállítások is készülnek.

Az ügynökök által képviselt u. n. „kiállítások” rendszerint nem tartatnak meg, ami a jobbik eset; a rosszabb eset az, ha megtartják őket, mert ezek azután a kiállításoknak valódi paródiáját képezik, ahol raktárszerű összevisszaságban lim-lom halmozódik föl, melyről a komoly szaklapok megbotránkozás és visszautasítás hangján szoktak megemlékezni.

Mégis előfordul, hogy egy-egy ilyen zugkiállítási diplomát az illetékes osztrák és magyar konzulátus hitelesít, ami azonban csak az aláírás hitelesítését jelenti, de nem a kiállítás nivójának igazolását. Az illető ügynökök persze az ilyen hitelesítés tényét a maguk üzleti előnyei javára szokták a könnyen hívők és tájékozatlanokkal szemben kiaknázni. Tekintettel azonban az e téren előfordult vissza-élésekre, a német birodalmi kormány már megtiltotta a követségeknél és a konzulátu-soknak a kétes jellegű okmányok aláírásának hitelesítését, mert meggyőződött róla, hogy a hitelesítést bizonyos kiállítások rendezői csak azért kérelmezik, hogy értéktelen okmányaik a hitelesítési záradék révén a hiteles jellegnek legalább a látszatát keltsék föl. Kívánatos, hogy a német kormánynak ezt a példáját a többi kormányok is kövessék.

Az Orsz. Magyar Kiállítási Központ főkérésére s a közönség érdekében közöljük e cikket.

Ezek után elsősorban hangsúlyozzuk, hogy minden, Magyarországot érdeklő kiállításról a kormány, illetve a kiállítási központ a kereskedelmi és iparkamarák és a szak-egyesületek útján tájékoztatja az érdekeltséget s azokra nézve, amelyeken részvételünk kívánatos, hivatalosan vagy félhivatalosan gondoskodik is a kiállító közönség direkt vagy indirekt akkviráálásáról. Amiből önként következik, hogy a külföldi kiállítási ügynökök majdnem kivétel nélkül oly kétes értékű kiállításokat képviselnek, amelyeknél a közönség érdeke egészen mellékes, főcéljuk azonban saját üzleti érdekeiknek minél előnyösebb kielégítése, lehetőleg minél több kiállító balek akkviráálása révén.

Mindezeknél fogva bizalommal kértük a tekintetes Elnökséget, hogy a maga hatáskörében óva intse a termelő közönséget a külföldi kiállítási ügynököktől, mert az ezek által képviselt kiállításokból csak a rendezőknek van hasznuk, akik ennél fogva azokat üzletszerűen veszik állandó gondozásukba, mert jóhiszemű, félrevezethető termelőket mindig fognak találni. Ők legalább ezt hiszik és remélik.

Mi azonban azt óhajtjuk, hogy ezek a félrevezetések nálunk megszűnjenek, hogy a mi közönségünk ne üljön föl a kizárólag a saját hasznuk érdekében hozzánk elfáradó külföldi kiállítási ügynököknek.

Ki kell tehát tanítani a termelő közönséget, hogy a külföldi kiállítási ügynökökkel egyáltalán ne is álljon szóba, ami annál könnyebb, mert az Országos Kiállítási Központ (Budapest, Gróf Zichy Jenő-utca 4.) készséggel vállalkozik arra, hogy bármely kül- és belföldi kiállítás felől tüzetes fölvilágosításokkal szolgáljon az érdekeltségnek.

Ha pedig várakozás ellenére mégis akadna magyar iparos és gazda, aki ily kiállításon részt vesz, azt olybá kell venni, mint aki a fentebbi felvilágosítások dacára a nagy fogyasztó közönség félrevezetése céljából pályázik kétes értékű kiállítási kitételek megszerzésére. Ezekkel szemben magához a nagyközönséghez kell appellálni és ennek segítségét oly értelemben kikérni, hogy bojkottálja azokat a termelőket, akik ily értéktelen kitételestí jelvénnyel kívánják a jóhiszemű közönséget megtéveszteni. E szempontból az összes eddig megalakult kiállítási központok nemzetközi szövetségének támogatásával hivatalosan is figyelemmel kísérik a zugkiállításokat és ezek felől a sajtó útján fogjuk időről-időre az érdekeltséget és a nagyközönséget tájékoztatni.

Felelős szerkesztő: PINTER GYULA.

HIRDETÉSEK.

Fix fizetés

és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket, sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. Havonkénti elérhető jövedelem 300—600 K.

Hecht Bankház Részv.-Társ.
BUDAPEST, Ferenciek tere 6.

89—37

FIGYELEM!

A legjobb ételek és italok

úgy az étteremben, mint

házon kívül is

csakis a

„Hungária“ vendéglőben

kaphatók.

(Hungária-gőzfürdő mellett.)

Legjutányosabb abonement.

Erdélyi aszu, tokaji és szekszárdi

kitűnő borok

állandóan raktáron.

Kiváló tisztelettel:

Báthory György,

vendéglős.

91—43

Ha célt akarunk érni:

HIRDESSÜNK A

Bácsmegyei Függetlenség

című politikai lapban.

Hirdetések felvételnek

A KIADÓHIVATALBAN:

Erzsébet-körút 13. szám alatt,

valamint:

KOLLÁR JÓZSEF

könyv- és papírkereskedésében

ZOMBORBAN.

Utazó kerestetik!

Keresek gazdasági gépraktáram részére egy komoly és ügyes magyar, német és szerb nyelvet bíró utazót.

Ajánlatokat fizetési igényekkel és arcképpel kérek

Zentai Jánoshoz küldeni,
Szabadjára.

12-3 2

KOLLÁR JÓZSEF

* könyv- és papírkereskedése, *
könyvnyomdája és könyvkötészete

ZOMBORBAN.

Ajánlja dúsan felszerelt
könyv-, papír- és írószer-raktárát.

Elvállal mindennemű

könyvnyomdai munkák,

úgy mint:

üggyvédi és községi nyomtatványok,
körlevelek, mérlegek,

eljegyzési értesítők,

MEGHÍVÓK, FALRAGASZOK,

NÉVJEGYEK

stb. a legcsinosabb kivitelben való
elkészítését; úgyszintén

könyvkötészeti munkákat,

melyek a legolcsóbb árban számíttatnak.

Vidéki megrendelések

gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

FATTINGER

húsrostos

kutya-lepénye.

A legjobb és legegészségesebb eledel bármely fajtájú kutyák részére.

Főraktár:

Ráczits és Czvrkusits

cégnél ZOMBOR.

11-13-2